

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek bakalářské práce (Politologie a mezinárodní vztahy)

POZNÁMKA: Formulář vyplňte, s podpisem nahrajte do SIS

Jméno a příjmení autora/ky posudku Miloš Brunclík

Pracoviště KP FSV UK

Posudek Oponent/ka

Jméno a příjmení autora/ky BP: Veronika Kaplanová

Název BP: **Institut referenda ve Španělsku a Německu jako inspirace pro Českou republiku?**

- 0) Splňuje BP elementární formální kritéria? Pokud zjevně nesplňuje, další části posudku netřeba vyplňovat, hodnotte celkově F.**

Odpovídá rozsah práce požadavkům (min 30 NS vč. tabulek, poznámek, bez příloh)?	ANO
Nalezli jste v práci plagiátorství?	NE
Vyskytuje se jiný zásadní formální problém bránící obhajobě (průřezově nesrozumitelný jazyk, chybějící kapitola, větší kus nečitelného text/ nečitelná klíčová grafika apod.)?	NE

Pokud jste výše indikovali problémy, stručně sumarizujte jejich rozsah/závažnost (explicitně napište, zda identifikované problémy brání obhajobě):

Text:

- 1) Hodnocení formální stránky práce (vyberte z nabízených hodnocení)**

10=A/excelentní, 5 = E/F na hraně přijatelné úrovně, <4 mimořádně špatné provedení

Strukturace práce do navazujících logických celků s ohledem na definovaný cíl (výzkumnou otázku) práce	10
Jazyková a stylistická úroveň práce	9
Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu	B
Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků (přejmutí grafiky je přijatelné, krom map by však mělo vést ke sníženímu hodnocení):	10
Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké):	Neaplikuje se
Celkové hodnocení formální stránky práce: 0-10 (Není-li rovno průměru hodnot výše, níže stručně uveďte, která položka a proč hraje dominantní roli)	A

V případě hodnocení dílčí části hodnotou 10, či naopak 5 a méně vždy stručně zdůvodněte (ostatní dobrovolně).

Textové hodnocení:

2) Hodnocení odborného charakteru práce (případně nízké hodnocení u první otázky zřejmě výrazně ovlivní celkové hodnocení)

Práce má jasně stanovený oborově relevantní cíl a výzkumnou otázku a jasně na tyto odpovídá	6
Práce explicitně formuluje výzkumný design/metodologii + tyto následně systematicky aplikuje	8
Lze využité metody (či obecný postup) a jejich aplikaci autorem/kou považovat za optimální pro řešení výzkumné otázky?	5
Kvalita, relativní úplnost využití literatury (zdrojů) a schopnost s ní pracovat kriticky	7
Schopnost zasadit práci a její výsledky do existující literatury (případně aktuálních politických debat)	7
Argumentační hloubka a přesvědčivost závěrů	6
Celkové hodnocení obsahové úrovně: 0-10 (Není-li rovno průměru hodnot výše, níže stručně uveďte, která položka a proč hraje dominantní roli).	C

V případě hodnocení dílčí části hodnotou 10, či naopak 5 a méně stručně zdůvodněte (ostatní dobrovolně).

Textové hodnocení: Jestliže bylo hlavním cílem BP získat inspiraci pro českou diskusi o referendu a jeho následné ukotvení v českém ústavním systému, považuji výběr zkoumaných případů za nevhodně zvolený a navíc nedostatečně zdůvodněný. Za prvé, SRN nemá na federální úrovni referendum zakotvené. SRN je navíc velice specifickou zemí a základní zákon SRN vznikl pod silným vlivem negativní zkušenosti s výmarskou republikou, což je spíše speciální než zobecnitelný a přenositelný faktor. Za druhé, Španělsko i SRN jsou Česku poněkud politicky, historicky či kulturně vzdálené ve srovnání se zeměmi jako je Slovensko či Polsko. Přenositelnost ústavních mechanismů je vždy do značné míry limitována. SRN či Španělsko jsou stejně jako ČR parlamentní demokracie, nicméně jejich historická, politická a ústavní trajektorie se od české značně liší a jejich ústavní rámec je rovněž evidentně odlišný od ČR (SRN je federací s racionalizovaným parlamentarismem, Španělsko je monarchie, obě země jsou geograficky a politicky rozmanitější aj.). Pokud ovšem autorka trvá na využití zkušeností z jiných západoevropských zemí, nabízí se tu nepřeborné zkušenosti ze Švýcarska. Uvažovat lze i o Itálii či Dánsku, kde se referendum konalo více než ve Španělsku. Absence dostatečného množství zkušeností s referendy ve Španělsku či SRN pak autorku vede ke zkoumání většinou ne příliš kvalitních a propracovaných návrhů politických stran na referenda, což debatu o referendech příliš neobohatí.

Výzkumný design není proto optimální. Není navíc jasné, proč autorka v práci píše o metodě shody a rozdílu: „komparace bude provedena pomocí metody souladu a rozdílu“ (s. 7), ale v poznámce pod čarou č. 15 zase píše, že jsou tyto metody v její analýze nevhodné pro odpověď na první výzkumnou otázku. Autorka s těmito metodami dále v textu již nepracuje.

Dále je otázkou, zda BP řeší nějaký výzkumný problém. Téma referendum není v ČR nijak významné a politicky relevantní a nelze předpokládat, že pokud ČR přijme zákon o obecném referendu, český ústavní systém se nějakým způsobem výrazně zlepší. Ovšem ani z čistě teoretické či akademického

hlediska není zvolený cíl práce příliš relevantní. Zdá se mi, že byť autorka hned v úvodu poukazuje na negativa spojená s referenda, nepracuje s nimi dostatečně a příliš nezkoumá českou veřejnou debatu a rizika vyplývající z referend. Nezohledňuje ani zkušenosti s lokálními referendy, byť přiznávám, že referenda na lokální úrovni, mají principiálně jinou povahu než celostátní referenda. Zkušenost s tzv. brexitovým referendem či referendy ze Skotska či Katalánska, či časté volání po referendech za vystoupení ČR z EU či NATO spíše nahrávají kritikům referend, resp. otevírání Pandořiny skříňky destabilizace a polarizace demokratického systému. V BP nejsou podle mého soudu dostatečně zanalyzována rizika referend v závislosti na nastavení jejich parametrů.

Přínos BP je z těchto důvodů sporný.

3) Shrnující komentář a hodnocení (POVINNÉ!), celkový dojem z práce s vyzdvižením silných a slabých stránek práce a jejich relativního poměru. Zejména v případě hodnocení A či E/F jasně odůvodněte Vaše hodnocení.

BP Veroniky Kaplanové se vyznačuje pečlivostí, záplem autorky pro zkoumané téma, bohatým poznámkovým a zdrojovým aparátem. Pozitivně též hodnotím její snahu analyzovat kritéria ve třech zkoumaných zemích podle předem vytčených kritérií. Na druhé straně práce trpí nízkou přidanou hodnotou a nepřesvědčivě stanoveným cílem práce a výzkumným problémem a nevhodnou volbou zkoumaných zemí z hlediska cílů práce (viz komentář výše v bodě 2).

Celkově ovšem autorka prokázala schopnost analyzovat vybraný jev, zasadit ho do širšího konceptuálního rámce, kriticky hodnotit dostupnou literaturu, data a politické argumenty a dospět k obhajitelným závěrům. Autorka prostřednictvím své BP obohatila své znalosti a analytické kompetence a práci doporučuji k obhajobě.

4) Nepovinné, v případě nejasností uveďte otázku/y, ke kterým by se měl autor práce vyjádřit v průběhu obhajoby:

Otázky/nejasnosti:

1. V textu BP se oprávněně kriticky stavíte k zavádění kvóra pro platnost referenda. Jak hodnotíte nastavení referenda, kdy v referendu zvítězí ta varianta návrhu, pro kterou hlasovala zároveň nadpoloviční většina oprávněných občanů, kteří se referenda zúčastnili, a alespoň 25 % všech oprávněných občanů (tak jak je to v případě místních referend v ČR)?
2. Jaká jsou Vaše doporučení pro celostátní obecné referendum v ČR? Jaké parametry by mělo takové referendum splňovat, aby se maximálně potlačila rizika spojená s konáním celostátního referenda?

Celkové hodnocení:

Práci k obhajobě Doporučuji

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení

Důvody v bodech:

Navrhuji hodnotit: C

Ve výjimečném případě nejednoznačnosti hodnocení stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení (max 600 znaků) Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Datum: Klikněte nebo klepněte sem a zadejte datum. Podpis: _____